

Súd: Okresný súd Dunajská Streda
Spisová značka: 12P/1/2018
Identifikačné číslo súdneho spisu: 2218200138
Dátum vydania rozhodnutia: 09. 04. 2018
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Eva Bíróová
ECLI: ECLI:SK:OSDS:2018:2218200138.2

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Dunajská Streda sudkyňou JUDr. Evou Bíróovou v rodinnoprávnej veci starostlivosti súdu o maloletú P. J. G., Z.. XX.XX.XXXX, dieťa bytom u matky, dieťa v konaní zastúpené procesným opatrovníkom: Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny Dunajská Streda, dieťa rodičov: matka - D.. K. G., Z.. XX.XX.XXXX, K. B. V., Š. XXX/X, zastúpená JUDr. Helenou Buzgóovou, advokátkou, Dunajská Streda, Alžbetínske nám. 2 a otec - X. G., Z.. XX.XX.XXXX, K. B. V., X. I. XXX/XX, o návrhu otca na zníženie výživného takto

rozhodol:

Súd návrh otca na zníženie výživného **z a m i e t a**.

odôvodnenie:

(1) Návrhom zo dňa 09.01.2018 sa otec domáhal zníženia výživného voči maloletému dieťaťu na sumu 50 eur mesačne od 01.01.2018. Návrh odôvodnil tým, že rozsudkom tunajšieho súdu, ktorým bolo jeho manželstvo s matkou maloletej rozvedené a dieťa bolo zverené na čas po rozvode do osobnej starostlivosti matke, bol zaviazaný platiť na výživu dieťaťa sumou 150 eur mesačne. Od rozhodnutia súdu o výživnom sa podstatne zmenili jeho schopnosti a možnosti. V čase pôvodného rozhodovania bol zamestnaný na plný úväzok ako učiteľ a zároveň zástupca riaditeľa základnej školy s čistým mesačným príjmom cca 820 eur. V septembri 2017 sa jeho zaradenie a úväzok zmenili, na pôvodnom pracovisku pracuje už iba v pozícii učiteľa s úväzkom zníženým na 52% s čistým mesačným príjmom cca 375 eur. Zároveň odvtedy pracuje ako fotograf na základe dohody s príjmom cca 75 eur mesačne.

(2) K návrhu otca sa vyjadrila matka cestou advokátky písomným podaním z 08.03.2018 tým, že návrh žiada zamietnuť. Poukázala na to, že otec sa nikdy nesnažil zabezpečiť finančné prostriedky na pokrytie výdavkov rodiny, súčasná suma na určenom výživnom pokryje iba malú časť nákladov na dieťa a ich výdavky. Otec maloletej je vzdelaný a už dávno si mohol nájsť zamestnanie, v ktorom by bol inak finančne ohodnotený. Mesačné náklady na dieťa uviedla na stravnom v školskej jedálni 23 eur, poplatok do školského klubu detí 10 eur, cvičenia 1-krát v týždni 10 eur, tanec 1-krát v týždni 15 eur, cestovné 20 eur, hra na klavír a nájom klavíra 50 eur, náklady na bežné ochorenia uviedla výdajom 15 eur mesačne a drogeriu 20 eur mesačne, pohybovú terapiu a cvičenia 75 eur. Vo februári kúpila dieťaťu väčšie množstvo oblečenia, pretože vyrástlo. Výdavky na bývanie uviedla na elektrine 50 eur, telefón 45 až 50 eur, internet 15 eur, Digi TV 15,90 eur, ďalej splátky na úvere 538 eur, poisťné na dom 50 eur ročne, na motorové vozidlo 380 eur, komunálny odpad 40 eur. Má vysoké výdavky na cestovnom do zamestnania mesačne 200 eur.

(3) Súd vo veci vykonal dokazovanie výsluchom rodičov, oboznámením sa s predloženými listinnými dôkazmi, rozhodnutím súdu k predchádzajúcej úprave výživného a zistil nasledovný skutkový stav veci:

(4) Rozsudkom tunajšieho súdu č. k. 13P/259/2015-52 zo dňa 12.02.2016 bolo manželstvo rodičov maloletej rozvedené, dohodou rodičov bola maloletá na čas po rozvode zverená do starostlivosti matke, na výške výživného sa rodičia dohodli tak, že otec bude platiť 150 eur mesačne. V tom čase mala maloletá necelých 5 rokov, ako zvýšené výdavky na dieťa uviedla matka poplatok a stravné do škôlky 45 eur mesačne. Podľa obsahu spisu matka uviedla svoj príjem ako živnostník vo výške 800 eur mesačne, otec vykázal za rok 2015 príjem zo zamestnania v priemere 701,19 eur mesačne.

(5) Matka vypovedala, že pracuje ako architektka na živnosť, netto príjem uviedla 1.000 eur mesačne. Vlastní rodinný dom, ktorý vystavala a minulý rok skolaudovala, zaťažený hypotékou 319 eur mesačne a úverom na kúpu pozemku 219 eur mesačne, ďalej vozidlo zn. Škoda Octavia 7-ročné. Zvýšené výdavky na dieťa uviedla na stravnom v školskej jedálni a do školského klubu detí, dieťa má voľnočasové aktivity - tanec, klavír; je zdravé, má predpísaný krém na pokožku za 4 až 5 eur mesačne, inak trpí len bežnými detskými ochoreniami. Odporúčanú pohybovú terapiu triednou učiteľkou s výdavkami uvedenými v písomnom vyjadrení nepreukázala.

(6) Otec vo svojej výpovedi uviedol, že v súčasnosti má príjem 450 až 500 eur mesačne, pracuje v dvoch zamestnaniach. Vlastní vozidlo zn. Alfa Romeo zakúpené v novembri 2016 na leasing, akontáciu zaplatil vo výške 2.500 eur a zvyšok (3.690 eur) spláca po dobu 5 rokov po 100,90 eur mesačne. Býva so svojou súčasnou partnerkou v jej byte. Prácu, ktorú vykonával v čase rozvodu manželstva, ukončil z dôvodu, že si tak nepredstavoval prácu v školskom zariadení, ale učiť ho baví. Jeho záľubou je fotografovanie, k čomu si vybavil živnosť.

(7) Funkčný plat otca predstavoval pri plnom úväzku od januára 2017 sumu 978,50 eur mesačne (s príplatkami za činnosť triedneho učiteľa a za riadenie), od septembra 2017 má určený pri úväzku 52% funkčný plat (bez príplatkov) vo výške 454,50 eur mesačne. Podľa výplatných lístkov zo zamestnania - učiteľ v ZŠ mal otec príjem v období od apríla 2017 do marca 2018 v priemere 613,60 eur mesačne, (do augusta 2017 v priemere 936,71 eur mesačne, od septembra 2017 v priemere 382,79 eur). K tomu z vedľajšieho zamestnania má vykázaný príjem za obdobie od septembra 2017 do marca 2018 v priemere 90,04 eur mesačne.

(8) Procesný opatrovník s návrhom otca na zníženie výživného nesúhlasil s tým, že nie je v záujme dieťaťa, pričom otec sa vzdal výhodnejšieho zamestnania kvôli záľubám.

(9) Plnenie vyživovacej povinnosti rodičov k deťom je ich zákonná povinnosť, ktorá trvá do času, kým deti nie sú schopné samé sa živiť. Obaja rodičia prispievajú na výživu svojich detí podľa svojich schopností, možností a majetkových pomerov. Dieťa má právo podieľať sa na životnej úrovni rodičov. Každý rodič bez ohľadu na svoje schopnosti, možnosti a majetkové pomery je povinný plniť svoju vyživovaciu povinnosť v minimálnom rozsahu vo výške 30% zo sumy životného minima na nezaopatrené neploleté dieťa alebo na nezaopatrené dieťa podľa osobitného zákona. Pri určení rozsahu vyživovacej povinnosti súd prihliada na to, ktorý z rodičov a v akej miere sa o dieťa osobne stará. Ak rodičia žijú spolu, prihliadne súd aj na starostlivosť rodičov o domácnosť. Výživné má prednosť pred inými výdavkami rodičov. Pri skúmaní schopností, možností a majetkových pomerov povinného rodiča súd neberie do úvahy výdavky povinného rodiča, ktoré nie je nevyhnutné vynaložiť. (§ 62 ods. 1 až 5 zákona č. 36/2005 Z. z. o rodine)

(10) Rodič, ktorý má príjmy z inej než závislej činnosti podliehajúcej dani z príjmu, je povinný preukázať ich súdu, predložiť podklady na zhodnotenie svojich majetkových pomerov a umožniť súdu sprístupnením údajov chránených podľa osobitného predpisu zistenie aj ďalších skutočností potrebných na rozhodnutie. Ak si rodič nesplní túto povinnosť, predpokladá sa, že výška jeho priemerného mesačného príjmu predstavuje dvadsaťnásobok sumy životného minima. (§ 63 ods. 1 zák. o rodine)

(11) Pri určení výživného prihliadne súd na odôvodnené potreby oprávneného, ako aj na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného. Na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného prihliadne súd aj vtedy, ak sa povinný vzdá bez dôležitého dôvodu výhodnejšieho zamestnania, zárobku, majetkového prospechu; rovnako prihliadne aj na neprimerané majetkové riziká, ktoré povinný na seba berie. (§ 75 ods.1 zák. o rodine)

(12) Výživné sa platí v pravidelných opakujúcich sa sumách, ktoré sú zročné vždy na mesiac dopredu. (§ 76 ods. 1 zák. o rodine)

(13) Odôvodnené potreby dieťaťa sú bezprostredne ovplyvňované schopnosťami a možnosťami rodičov, ak sú reálne možnosti a schopnosti rodičov obmedzené, sú odôvodnenými len bežné potreby dieťaťa, ktoré nepresahujú obvyklú základnú mieru všetkých potrieb nevyhnutných pre život kultúrneho človeka. Ak sú však reálne možnosti a schopnosti rodičov väčšie, odôvodnenými sú aj ďalšie potreby dieťaťa, ktoré síce nie sú nevyhnutné, ale so zreteľom na okolnosti konkrétneho prípadu sú prospešné pre všestranný vývoj dieťaťa. Teda pri určení výživného treba vychádzať zo zásady, že životná úroveň dieťaťa má byť úmerná životnej úrovni rodičov. Je potrebné, aby rodičia poskytovali podľa svojich schopností a možností toľko prostriedkov na výživu detí, aby z nich boli uspokojené osobné potreby dieťaťa, pokiaľ ide o výživu, ako i potreby na prehlbovanie vzdelania, rozvoj záujmov a záľub, na prípravu na povolanie. Súd sa pri určovaní výšky výživného riadi základnými pravidlami, a to odôvodnenými potrebami oprávnenej osoby a schopnosťami, možnosťami a majetkovými pomermi povinnej osoby. Odôvodnené potreby oprávnenej osoby závisia od veku, zdravotného stavu, schopnosti živiť sa sám a postarať sa o seba. Na strane povinného súd skúma faktické príjmy, ale prihliada tiež na to, čo je objektívne možné, aby zarobil (podľa veku, zdravotného stavu, kvalifikácie, odbornosti, situácie na trhu práce, pracovných skúseností), majetkové pomery, tiež počet, druh a výšku ďalších vyživovacích povinností.

(14) Dohody a súdne rozhodnutia o výživnom možno zmeniť, ak sa zmenia pomery. Okrem výživného pre maloleté dieťa je zmena alebo zrušenie výživného možné len na návrh. Ak dôjde k zrušeniu alebo zníženiu výživného pre maloleté dieťa za uplynulý čas, spotrebované výživné sa nevracia. Pri zmene pomerov sa vždy prihliadne na vývoj životných nákladov. (§ 78 zák. o rodine)

(15) Na opakované rozhodovanie o veci musí byť splnená hmotno-právna podmienka, ktorou je zmena pomerov. Táto sa môže prejaviť subjektívne, teda okolnosťami na strane povinnej alebo oprávnenej osoby, alebo objektívne - vývojom životných nákladov. Zmenou pomerov v zmysle § 78 sa rozumie výrazná zmena okolností, ktoré boli podkladom predchádzajúceho rozhodnutia súdu o výživnom. Pre určenie okamihu zmeny skoršieho súdneho rozhodnutia o výživnom pre dieťa nie je rozhodujúca doba začatia súdneho konania o novú úpravu výživného, ale doba, keď došlo k výraznej zmene pomerov. Pre posúdenie predpokladov na zmenu právoplatného rozsudku o výživnom musí byť preukázaný záver, že došlo k zmene pomerov a že v dôsledku toho treba zmeniť aj výšku výživného. Nepostačí len úvaha o tom, či doterajšie výživné je primerané. Účelom výživného je uhradzovanie nielen priebežne sa vyskytujúcich (bežných) potrieb maloletého dieťaťa, ale aj všetkých potrieb prospešných pre jeho všestranný vývoj. Pri rozhodovaní o výživnom sa prihliada aj na potreby vyskytujúce sa nepravidelne za dlhšie obdobie, prípadne potreby celkom náhodné.

(16) Vyhodnotením vykonaného dokazovania súd dospel k záveru, že od poslednej úpravy výživného (pred dvoma rokmi) nedošlo k tvrdenej zásadnej zmene pomerov na strane otca, ktorá by aj odôvodňovala zníženie výšky určenej vyživovacej povinnosti. Otec maloletej nepreukázal dôvodnosť zníženia pracovného úväzku, pokiaľ sa chce vo zvýšenej miere venovať svojej záľube, nemôže to ísť na úkor jeho príjmov a vyživovacej povinnosti. Maloletá má v súčasnosti 7 rokov, začala si plniť povinnú školskú dochádzku a rodičmi dohodnutá suma výživného 150 eur mesačne zodpovedá odôvodneným potrebám dieťaťa s prihliadnutím aj na to, že v zmysle rozhodovacej praxe odvolacieho súdu má orientačné rozpätie pre určenie výšky výživného povinného rodiča predstavovať podiel na výžive (všetkých detí) približne v rozsahu 20%, najviac 25% z priemerného čistého mesačného príjmu (s možnosťou rôznych modifikácií, najmä v závislosti na počte vyživovacích povinností, potrebách jednotlivých výživou oprávnených, ale aj povinných osôb), čo pri priemernom príjme otca za rozhodné obdobie (12 mesiacov spätne) predstavuje v súčasnosti rozsah od 122 eur do 153 eur. Zníženie výživného nie je v záujme maloletého dieťaťa, ktorého odôvodnené potreby jeho fyzickým a duševným vývojom sa neustále zvyšujú (a budú zvyšovať naďalej), znížením výživného otcovi (s prihliadnutím na prídavok na dieťa a výživné zo strany matky, pričom jej vyživovacia povinnosť je sčasti vyvažovaná osobnou starostlivosťou o dieťa a zabezpečovaním bývania) by tak neboli kryté odôvodnené potreby dieťaťa. Na základe uvedeného súd návrh na zníženie výživného zamietol.

(17) Podľa § 52 Civilného mimosporového poriadku (zákon č. 161/2015 Z. z. - CMP) žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania, ak tento zákon neustanovuje inak. Podľa § 55 CMP súd môže

náhradu trov konania priznať aj vtedy, ak je to s ohľadom na okolnosti prípadu spravodlivé. Podľa § 57 CMP o povinnosti nahradiť trovy konania, ak nejde o trovy konania štátu, rozhoduje súd len na návrh.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku je prípustné odvolanie (§ 355 ods. 1 CSP) do 15 dní odo dňa jeho doručenia, na Krajský súd v Trnave cestou tunajšieho súdu (§ 362 CSP).

V odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania (§ 127 CSP) uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh) - § 363 CSP.

Odvolanie možno odôvodniť (§ 365 ods. 1 CSP) len tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Odvolanie proti rozhodnutiu vo veci samej možno odôvodniť aj tým, že právoplatné uznesenie súdu prvej inštancie, ktoré predchádzalo rozhodnutiu vo veci samej, má vadu uvedenú v odseku 1, ak táto vada mala vplyv na rozhodnutie vo veci samej (§ 365 ods. 2 CSP).

Odvolanie možno odôvodniť aj tým, že súd prvej inštancie nesprávne alebo neúplne zistil skutočný stav veci. Odvolacie dôvody možno meniť a dopĺňať až do rozhodnutia o odvolaní. (§ 62 CMP)